

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης την 21^η Σεπτεμβρίου 1999, ημέρα Τρίτη και ώρα 9:30 π.μ., με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Σταύρος Αργυρόπουλος

Μέλη: Νικόλαος Στυλιανάκης,

Βλάσιος Ασημακόπουλος,

Χαρίλαος Χάρακας,

Κωνσταντίνος Ηλιόπουλος,

Λεωνίδας Νικολούζος,

Γραμματέας: Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου

Τα λοιπά τακτικά ή και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, απουσίαζαν λόγω κωλύματος.

Θέμα της Συνεδρίασεως ήταν η από 22.6.1999 γνωστοποιηθείσα, σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν.703/77, όπως ισχύει, **συγκέντρωση επιχειρήσεων**, που πραγματοποιείται με την απόκτηση από την **CONSOLIDATED EUROFINANCE HOLDINGS S.A.**, μέσω δημόσιας προσφοράς, μετοχών της **ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Α.Ε.** και του ελέγχου αυτής.

Στη συνεδρίαση παρέστη η εταιρεία CONSOLIDATED EUROFINANCE HOLDINGS S.A., δια της πληρεξουσίας της δικηγόρου κας Θεοδώρας Ζερβού.

Στην αρχή της Συνεδρίασεως, το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια, κα Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε την εισήγηση της Γραμματείας και πρότεινε τη μη απαγόρευση της κρινόμενης συγκέντρωσης, δεδομένου ότι δεν αναμένεται να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στις επιμέρους σχετικές αγορές τις οποίες αφορά. Στη συνέχεια το λόγο έλαβε η ανωτέρω πληρεξουσία δικηγόρος, η οποία ανέπτυξε τις θέσεις της γνωστοποιούσας τη συγκέντρωση εταιρείας, απάντησε σε ερωτήσεις που της υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησε την έγκριση της συγκέντρωσης.

Κατόπιν, απεχώρησε της αιθούσης η ενδιαφερομένη εταιρεία και η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνδιασκεφθείσα και αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλου, την Εισήγηση της Γραμματείας της Επιτροπής Ανταγωνισμού και τις απόψεις που διετύπωσε, εγγράφως και προφορικώς, η ενδιαφερομένη εταιρεία κατά τη συζήτηση της υποθέσεως,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

Ι. Στις 22.6.1999 γνωστοποιήθηκε εμπρόθεσμα στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4β του ν.703/77, όπως ισχύει, η εκδήλωση ενδιαφέροντος προς απόκτηση, με δημόσια προσφορά, εκ μέρους της επιχειρήσεως Consolidated Eurofinance Holding SA (εφεξής Consolidated), του ελέγχου της Τράπεζα Εργασίας ΑΕ (εφεξής Εργασίας). Η γνωστοποιηθείσα αυτή συγκέντρωση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ως άνω άρθρου, αφού ο κύκλος εργασιών των προαναφερομένων δύο επιχειρήσεων, στην Εθνική αγορά κατά το έτος 1998, όπως θα εκτεθεί

παρακάτω, ανέρχονταν, σε 696.342.012 Ecu για την πρώτη και 550.544.545 Ecu για τη δεύτερη τούτων. Συνεπώς πρέπει η προκειμένη συγκέντρωση να ελεγχθεί με βάση τους ορισμούς των άρθρων 4β-4ε του ν.703/77, όπως ισχύει.

II. Στις 9.6.1999 η Consolidated προέβη, δια του τύπου, σε δημόσια προσφορά, με την οποία εκδήλωσε το ενδιαφέρον της να αποκτήσει τον έλεγχο της Τράπεζας Εργασίας και συγκεκριμένα ενδιαφέρθηκε να αποκτήσει 5.224.000 έως 12.025.000 μετοχές της Εργασίας, οι οποίες αθροιζόμενες με τις μετοχές που ήδη κατείχε και αντιπροσώπευαν το 15,57% (6.343.268 μετοχές) του μετοχικού κεφαλαίου της τελευταίας, θα της εξασφάλιζαν ποσοστά συμμετοχής από 33,4% έως 50,1%, αντίστοιχα, δεδομένου ότι η Deutsche Bank, που κατέχει το 5% (2.036.500 μετοχές) του μετοχικού κεφαλαίου της Εργασίας, της παρέσχε πληρεξουσιότητα να ασκεί κατά την κρίση της τα δικαιώματα ψήφου για το σύνολο των εν λόγω μετοχών. Κατά το περιεχόμενο του φυλλαδίου προσφοράς, που ενέκρινε το Δ.Σ. του ΧΑΑ στις 18.6.1999, η Consolidated προσέφερε 110 μετοχές της Τράπεζας EFG Eurobank AE και 200.000 δρχ. για κάθε 50 μετοχές της Εργασίας, δηλαδή σε κάθε μία μετοχή της Εργασίας αντιστοιχούσαν 2,2 μετοχές της EFG Eurobank AE και 4.000 δρχ. Η χρονική περίοδος κατά την οποία οι μέτοχοι της Εργασίας μπορούσαν να δηλώσουν ότι αποδέχονται τη δημόσια προσφορά, άρχιζε στις 21.6.1999, επομένη της ημέρας δημοσίευσης στον τύπο του εγκεκριμένου από το Δ.Σ. του ΧΑΑ, φυλλαδίου προσφοράς, και έληγε τριάντα ημέρες μετά, δηλαδή στις 20.7.1999. Κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου εκδηλώθηκε ενδιαφέρον για την απόκτηση του 50,01% του μετοχικού κεφαλαίου της Εργασίας και από τον όμιλο της Τράπεζας Πειραιώς, ο οποίος προχώρησε σε δημόσια ανταγωνιστική προσφορά με καλύτερους όρους για τους μετόχους της Εργασίας (3,75 μετοχές της Τράπεζας Πειραιώς και 15.000 δρχ. για κάθε μία μετοχή της Εργασίας). Μετά την εξέλιξη αυτή, το Δ.Σ. του ΧΑΑ αποφάσισε να παρατείνει την περίοδο αποδοχής των προσφορών μέχρι τις 4.8.1999. Η Consolidated, μετά την αντιπροσφορά του ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς, προχώρησε στις 14.7.1999 σε βελτιωμένη προσφορά, προσφέροντας 120 μετοχές της Τράπεζας EFG Eurobank και 850.000 δρχ. για κάθε 50 μετοχές της εργασίας, δηλ. για 1 μετοχή της Εργασίας προσφέρονταν 2,4 μετοχές της Eurobank και 17.000 δρχ.). Μετά τη διεκδίκηση της Εργασίας και από την Τράπεζα Πειραιώς το ΔΣ του ΧΑΑ αποφάσισε ότι και οι δύο προσφέροντες έπρεπε να επιδιώξουν την απόκτηση του 50,01% του μετοχικού κεφαλαίου της Εργασίας. Στις 26.7.1999, η Διοίκηση της Εργασίας ανακοίνωσε ότι θεωρεί περισσότερο συμφέρουσα την προσφορά της Consolidated, γεγονός που είχε ως αποτέλεσμα την αποχώρηση της Τράπεζας Πειραιώς από τη διεκδίκηση της Εργασίας. Η πιο πάνω περίοδος αποδοχής της προσφοράς έληξε (στις 4.8.1999) με επιτυχία για την Consolidated με συνέπεια αυτή πλέον να ελέγχει το 50,1% του μετοχικού κεφαλαίου της εργασίας. Σημειώνεται δε ότι, η Consolidated κατέθεσε στις 13.7.1999 στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 4ε παρ. 3 του ν.703/77, όπως ισχύει, αίτηση άδειας παρέκκλισης, προκειμένου να της επιτραπεί να ασκήσει όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από την απόκτηση της πλειοψηφίας του μετοχικού κεφαλαίου της Εργασίας, πριν την έκδοση οριστικής απόφασής της, η οποία αίτηση και έγινε δεκτή (Απόφαση ΕΑ 73/II/1999).

III. Από τα στοιχεία του φακέλου που σχημάτισε η Γραμματεία της Επιτροπής, τα όσα εκτίθενται στη σχετική από 18.8.1999 εισήγησή της προς την Επιτροπή Ανταγωνισμού και αυτά που εκτέθηκαν κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, προέκυψαν τα ακόλουθα:

A) η Consolidated είναι εταιρεία συμμετοχών με έδρα το Λουξεμβούργο και βρίσκεται υπό τον έλεγχο της Private Financial Investmanets Holding Ltd Jersey, που ελέγχεται από την European Financial Group Bank (EFG Bank), το μετοχικό κεφάλαιο της οποίας ανήκει στην οικογένεια Λάτση και σε καταπίστευμα (Trust), που επίσης συμμετέχουν μέλη της οικογένειας Λάτση. Η εξαγοράζουσα έχει την εποπτεία των χρηματοοικονομικών δραστηριοτήτων του Ομίλου Λάτση στον ελληνικό χώρο, ελέγχοντας (κατά την 31.7.1999) σε ποσοστό 67,79% το πιστωτικό ίδρυμα EFG Eurobank AE, το οποίο, όμως, μετά την απόκτηση των μετοχών της Εργασίας, θα μειωθεί στο 47,84%. Η τραπεζική ανώνυμη εταιρεία EFG Eurobank AE (εφεξής Eurobank) αποτελεί πιστωτικό ίδρυμα με έδρα την Αθήνα και οι δραστηριότητές της καλύπτουν το σύνολο των τραπεζικών εργασιών, ενώ το δίκτυό της, έπειτα από διαδοχικές εξαγορές και συγχωνεύσεις (Interbank, υποκαταστήματα Credit Lyonnais, Αθηνών, Κρήτης), αριθμεί περίπου 178 καταστήματα. Τη σημερινή της μορφή την έλαβε μετά τη συγχώνευσή της (12.3.1999) με την Τράπεζα Αθηνών, όταν η τελευταία απορρόφησε την «παλαιά» Eurobank και άλλαξε την επωνυμία της σε Τράπεζα EFG Eurobank AE. Η εξαγοράζουσα μέσω της Eurobank ελέγχει τις εταιρείες: EFG Private Bank Luxembourg SA με ποσοστό συμμετοχής 75%, Διεθνείς Ασφαλιστικές Πρακτορεύσεις ΑΕ με ποσοστό συμμετοχής 99,9%, EFG Ασφαλιστικών Υπηρεσιών ΑΕ με ποσοστό συμμετοχής 65%, Hanwha Hellas ΑΕΔΑΚ 100%, Eurobank Cards ΑΕ με ποσοστό συμμετοχής 100%, EFG Eurobank Leasing με ποσοστό συμμετοχής 100%, EFG Eurobank Χρηματιστηριακή με ποσοστό συμμετοχής 100%, Τράπεζα Κρήτης ΑΕ και της θυγατρικές της με ποσοστό συμμετοχής 100% από 30.6.1999. Επίσης, συμμετέχει κατά 50% στις εταιρείες 1) Alico-Eurobank ΑΕΔΑΚ, 2) Τερφιν, η οποία ασχολείται με την εμπορία αυτοκινήτων και μηχανημάτων και γ) Autofin BANK SA, η οποία θα δραστηριοποιηθεί κυρίως στη λιανική τραπεζική και θα αρχίσει να λειτουργεί ευθύς ως ολοκληρωθεί η διαδικασία ιδρύσεώς της. Ο κύκλος εργασιών όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 4β και εξειδικεύεται για τα πιστωτικά ιδρύματα στο άρθρο 4στ παρ.4. περίπτωση α' εδαφ. 1 του ν.703/77, όπως ισχύει, του ομίλου EFG Bank στην παγκόσμια αγορά για το έτος 1998, υπολογίζεται ότι ανήλθε σε 244.537.410.000 δρχ. ποσό που αντιστοιχεί (με μέση ισοτιμία Ecu για το έτος 1998, 1 Ecu = 331,498 δρχ.) σε 737.673.862 ECU. Στην εθνική αγορά ο, κατά την άνω έννοια, κύκλος εργασιών της εξαγοράζουσας και των θυγατρικών της εταιρειών, για το ίδιο έτος 1998, ανήλθε σε 188.209.688.462 δρχ., ποσό που αντιστοιχεί σε 567.755.125 ECU.

B) Η εξαγοραζόμενη Τράπεζα Εργασίας, ιδρύθηκε στις 13.11.1975 με έδρα την Αθήνα και σκοπό τη διενέργεια πάσης φύσεως τραπεζικών εργασιών, ήδη δε διαθέτει δίκτυο 130 μονάδων (115 καταστήματα και 15 θυρίδες) ενώ άλλες 11 μονάδες (10 καταστήματα και 1 θυρίδα) θα λειτουργήσουν εντός του έτους 1999. Στο εξωτερικό, η παρουσία της Τράπεζας περιορίζεται σ' ένα κατάστημα στο Λονδίνο. Η Εργασίας έχει τον έλεγχο των εταιρειών: Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Εργασίας ΑΕ (Ergoleasing ΑΕ) με ποσοστό συμμετοχής 70,24 %, Χρηματιστηριακή Εργασίας ΑΕ με ποσοστό συμμετοχής 94,4%, ΑΕΔΑΚ Εργασίας με ποσοστό συμμετοχής 50% (το υπόλοιπο ελέγχεται από την Ergofinance ΑΕ.), Ergofinance ΑΕ. με ποσοστό συμμετοχής 99%, Ασφαλιστική Πρακτορική ΑΕ με ποσοστό συμμετοχής 90%, Ergobank International Ltd με ποσοστό συμμετοχής 99%, Ergo Venture Capital S.A. (υπό σύσταση εταιρεία με σκοπό τη συμμετοχή στο κεφάλαιο επιχειρήσεων με έδρα την Ελλάδα, οι μετοχές των οποίων δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο) με ποσοστό συμμετοχής 65%. Ο κύκλος εργασιών, με την ως άνω έννοια, της Εργασίας στην εθνική και στη παγκόσμια αγορά για το 1998, ανήλθε σε

176.885.360.000 δρχ. ποσό που αντιστοιχεί σε 533.594.049 ECU. Ο δε κύκλος εργασιών του ομίλου των εταιρειών της Εργασίας σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο, για το ίδιο πιο πάνω έτος, ανήλθε σε 182.504.415.762 δρχ. ποσό που αντιστοιχεί σε 550.544.545 ECU.

IV. Στην προκειμένη περίπτωση, οι σχετικές αγορές προϊόντων-υπηρεσιών, σύμφωνα με το άρθρο 4γ παρ. 2 του ν.703/77, όπως ισχύει, οι οποίες θα επηρεασθούν άμεσα από τη γνωστοποιούμενη συγκέντρωση είναι: 1) των τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών εν γένει (χρηματοπιστωτικός κλάδος), που περιλαμβάνει διάφορες επί μέρους δραστηριότητες, όπως ενδεικτικά την αποδοχή χρηματικών καταθέσεων κάθε είδους, χορήγηση δανείων και πιστώσεων κάθε είδους, παροχή εγγυήσεων υπέρ τρίτων, αναδοχή έκδοσης ομολόγων και μετοχών για λογαριασμό άλλων, έκδοση και πληρωμή επιταγών σε δραχμές και ξένο νόμισμα, έκδοση καρτών, παρακαταθήκη και γενικότερα διαχείριση κινητής και ακίνητης περιουσίας τρίτων, διαμεσολάβηση κάθε είδους στις αγορές χρήματος, και κεφαλαίου, 2) των αμοιβαίων κεφαλαίων, 3) των χρηματιστηριακών εργασιών, 4) της παροχής υπηρεσιών χρηματοδοτικού και χρηματοοικονομικού χαρακτήρα, 5) των χρηματοδοτικών μισθώσεων (leasing), 6) των ασφαλειών, 7) της πρακτόρευσης ασφαλιστικών εργασιών, 8) της διαχείρισης χαρτοφυλακίου. Σημειώνεται ότι, στην εκμετάλλευση ακινήτων δραστηριοποιείται μόνο η εξαγοράζουσα, μέσω των θυγατρικών της Τράπεζας Κρήτης ΑΕ (ΕΒΟ ΕΑ και ΚΥΔΩΝ ΑΕ) και ο κύκλος εργασιών της είναι σχετικά μικρός, ανερχόμενος στις 361.683 Ecu περίπου το 1998.

V. Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες τους υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού. Στην ελεγχόμενη συγκέντρωση, ως σχετική, με την άνω έννοια γεωγραφική αγορά, είναι η ελληνική επικράτεια στο σύνολό της, όπου κυρίως δραστηριοποιούνται οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση πιο πάνω εταιρείες, στις προμνημονευόμενες σχετικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών.

VI. Από τα παραπάνω στοιχεία προέκυψε περαιτέρω ότι, στις σχετικές ως άνω αγορές προϊόντων-υπηρεσιών, που αφορά η ελεγχόμενη συγκέντρωση, ήτοι: 1) Το χρηματοπιστωτικό τομέα, όπου δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα συνολικά 38 Τράπεζες (15 ελληνικές και 23 αλλοδαπές) καθώς και 2 ειδικοί πιστωτικοί οργανισμοί (Ταχυδρομικό Ταμειστήριο και Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων), ενώ σύμφωνα με δημοσίευμα στον οικονομικό τύπο της 7.4.1999, λειτουργούν και 14 συνεταιριστικές τράπεζες. Στον τομέα αυτό η Εθνική Τράπεζα κατέχει την πρώτη θέση, οι δε συμμετέχουσες στη συγκέντρωση τράπεζες, θα κατέχουν μετά τη συγκέντρωση από κοινού, την 5η θέση, με βάση τις πιστώσεις που χορηγούν και τις καταθέσεις που συγκεντρώνουν (9,82% του συνόλου των πιστώσεων και 8,51% των καταθέσεων), ενώ θα βρίσκονται στην 4η θέση με το σύνολο του ενεργητικού (8,87% του συνολικού ενεργητικού). Μετά την πώληση της Ιονικής Τράπεζας, το ελληνικό τραπεζικό σύστημα, χαρακτηρίζεται από την παρουσία δύο ισχυρών ομίλων, της Εθνικής και της Πίστεως, σημαντικοί δε ανταγωνιστές είναι και οι όμιλοι της ΕFG Eurobank, της Πειραιώς και της Εμπορικής. Η τάση συγκέντρωσης που παρατηρείται στην ελληνική τραπεζική αγορά δεν αναμένεται ότι θα οδηγήσει σε περιορισμό του ανταγωνισμού, αλλά αντίθετα ο ανταγωνισμός μεταξύ των πιστωτικών ιδρυμάτων εκτιμάται ότι θα ενταθεί λόγω, αφενός της επικείμενης ένταξης της χώρας μας στην ΟΝΕ και αφετέρου των δυνατοτήτων που παρέχει η σύγχρονη τεχνολογία, τις οποίες ασφαλώς θα επιδιώξουν να επωφεληθούν, για να επιβιώσουν, τόσο οι αλλοδαπές όσο και οι ημεδαπές τράπεζες που υστερούν σε αριθμό

υποκαταστημάτων, για να είναι σε θέση να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στο κοινό. Ο έντονος ανταγωνισμός, θα έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία λιγότερων αλλά ισχυρότερων τραπεζικών ομίλων, τόσο κρατικών όσο και ιδιωτικών, οι οποίοι θα είναι σε θέση να λειτουργούν ανταγωνιστικά αλλά κυρίως αποδοτικά, σε εθνικό αλλά και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ενόψει των νέων συνθηκών που θα διαμορφωθούν, στην ενιαία ευρωπαϊκή χρηματοπιστωτική αγορά, μετά την οικονομική και νομισματική ένωση καθώς και την καθιέρωση του ενιαίου νομίσματος. 2) Τα αμοιβαία κεφάλαια, όπου δραστηριοποιούνται 29 εταιρείες, εκ των οποίων οι 20 είναι θυγατρικές τραπεζών, οι 5 θυγατρικές ασφαλιστικών εταιρειών, οι 3 κοινές επιχειρήσεις ασφαλιστικών εταιρειών και τραπεζών και 1 θυγατρική εταιρεία παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (ΕΠΕΥ). Μεταξύ αυτών κατείχαν, την 31.12.1998, βάσει του συνόλου ενεργητικού, η μεν θυγατρική της εξαγοράζουσας (HANWHA ΑΕΔΑΚ) την τελευταία θέση με μερίδιο αγοράς 0,36%, η δε θυγατρική της εξαγοραζόμενης (ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΕΔΑΚ) την 5η θέση με μερίδιο αγοράς 8,09%. Μετά την ελεγχόμενη συγκέντρωση ο όμιλος της Eurobank θα κατέχει το 8,45% της εν λόγω αγοράς. Στον κλάδο ας σημειωθεί, ηγείται ο όμιλος της Alpha Τράπεζας Πίστεως, ο οποίος μετά την εξαγορά του ομίλου της Ιονικής Τράπεζας, κατέχει μέσω των ΑΕΔΑΚ Alpha και Ιονική το 22,8% της αγοράς αμοιβαίων κεφαλαίων. 3) Τις χρηματιστηριακές υπηρεσίες, το έτος 1998 δραστηριοποιούνταν περί τις 65 εταιρείες, ενώ εντός του έτους 1999 ο αριθμός αυτός θα αυξηθεί κατά δύο. Το κύριο χαρακτηριστικό της εν λόγω αγοράς είναι ο υψηλός βαθμός συγκέντρωσης που παρατηρείται σ' αυτή. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι οι 4 πρώτες ΑΧΕ κάλυψαν το 30% του συνόλου των συναλλαγών που πραγματοποιήθηκαν το έτος 1998, ενώ οι ΑΧΕ που είναι θυγατρικές πιστωτικών ιδρυμάτων πραγματοποίησαν το 45% των συναλλαγών. Ο όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς (ΣΙΓΜΑ, ΧΙΟΣ, ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ) κατέχει την πρώτη θέση στην εν λόγω αγορά, καλύπτοντας το 10,3% του όγκου των συναλλαγών που πραγματοποιήθηκαν το έτος 1998, ενώ στη δεύτερη θέση βρίσκεται η Εθνική ΑΧΕ με μερίδιο 8,55%. Η χρηματιστηριακή εταιρεία της εξαγοραζόμενης βρίσκεται στην 9η θέση, με μερίδιο 3,03% της υπό εξέταση αγοράς, η δε εξαγοράζουσα έκανε έναρξη των εργασιών της, εντός του έτους 1999, στην ίδια αυτή αγορά, μέσω της θυγατρικής της ΕFG Eurobank ΧΑΕ και τα αποτελέσματα δεν είναι ακόμη γνωστά. 4) Τις υπηρεσίες χρηματοδοτικού και χρηματοοικονομικού χαρακτήρα, προσφέρουν υπηρεσίες, ανώνυμες εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (ΕΠΕΥ), που μπορούν να διακριθούν σε δύο βασικές κατηγορίες: α) υπηρεσίες διαχείρισης κεφαλαίων προς θεσμικούς επενδυτές και β) συμβουλευτικές υπηρεσίες εν γένει. Στην υπό εξέταση αγορά δραστηριοποιούνται 10 εταιρείες μεταξύ των οποίων σημαντική θέση κατέχει η θυγατρική του ομίλου Πίστεως (Alpha Finance). Από τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, στην εν λόγω αγορά δραστηριοποιείται μόνο η εξαγοραζόμενη μέσω της θυγατρικής της εταιρείας με την επωνυμία ERGOFINANCE Α.Ε.. Η θέση της τελευταίας στην αγορά αυτή και το μερίδιό της δεν κατέστη δυνατό να προσδιορισθούν ούτε κατ' εκτίμηση, λόγω του ότι αρκετές από τις υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη αγορά παρέχονται και από εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε άλλους τομείς. Συγκεκριμένα, οι υπηρεσίες διαχείρισης κεφαλαίων προς θεσμικούς επενδυτές παρέχονται και από επενδυτικές τράπεζες (ΕΤΕΒΑ, PRIME BANK, MORGAN STANLEY) με ισχυρή κεφαλαιακή διάρθρωση και διεθνή παρουσία, με αποτέλεσμα η αγορά να είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστική. Στις υπηρεσίες επίσης, αναδοχής για εισαγωγή εταιρειών στο χρηματιστήριο, οι ΕΠΕΥ αντιμετωπίζουν έντονο ανταγωνισμό τόσο από τις τράπεζες όσο και από τις χρηματιστηριακές εταιρείες. 5) Τις χρηματοδοτικές μισθώσεις (leasing), όπου δραστηριοποιούνται

14 εταιρείες. Την πρώτη θέση κατέχει ο όμιλος Alpha Πίστεως, ο οποίος μέσω των θυγατρικών του Alpha Leasing και Ιονική Leasing ελέγχει το 28,58% της αγοράς, ενώ στη δεύτερη θέση βρίσκεται η θυγατρική της εξαγοραζόμενης Ergoleasing με μερίδιο 14,81%. Η εξαγοράζουσα εισήλθε στη συγκεκριμένη αγορά, το Δεκέμβριο του έτους 1998, μέσω της θυγατρικής της EFG Eurobank Leasing. 6) Στις ασφάλειες, δραστηριοποιείται μόνο η εξαγοράζουσα, μέσω των θυγατρικών εταιρειών (ΑΚΜΗ ΖΩΗΣ και ΑΚΜΗ ΖΗΜΙΩΝ) του ομίλου της Τράπεζας Κρήτης. Η υπό εξέταση αγορά, κατά την πρακτική που ακολουθείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με σειρά αποφάσεων της βάσει του Κανονισμού (ΕΟΚ) 4064/89 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, αλλά και με σειρά αποφάσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού, υποδιαιρείται σε τρεις επί μέρους αγορές, την αγορά πρωτασφαιριών ζωής, την αγορά γενικών πρωτασφαλίσεων ζημιών και την αγορά αντασφαλίσεων. Από τις επί μέρους αγορές αυτές η εξαγοράζουσα δραστηριοποιείται στις πρωτασφαλίσεις ζωής και τις πρωτασφαλίσεις ζημιών. Στην αγορά των πρωτασφαλίσεων ζωής δραστηριοποιούνται 35 περίπου εταιρείες και η θυγατρική της εξαγοράζουσας (ΑΚΜΗ ΖΩΗΣ) καταλαμβάνει την 25η θέση με μερίδιο αγοράς μικρότερο του 0,5%. Στη δε αγορά των γενικών πρωτασφαλίσεων ζημιών, επί συνόλου 90 περίπου εταιρειών, η θυγατρική της εξαγοράζουσας (ΑΚΜΗ ΖΗΜΙΩΝ) βρίσκεται στην 66η θέση με μερίδιο αγοράς που δεν υπερβαίνει το 0,5%. 7) Στις πρακτορεύσεις ασφαλιστικών εργασιών, έχει παρουσία η εξαγοράζουσα μέσω των θυγατρικών της, Διεθνείς Ασφαλιστικές Πρακτορεύσεις ΑΕ και EFG Ασφαλιστικών Υπηρεσιών ΑΕ, οι οποίες προωθούν την πώληση ασφαλιστηρίων αρκετών ασφαλιστικών εταιρειών. Στη συγκεκριμένη αγορά η εξαγοραζόμενη δραστηριοποιείται μέσω της θυγατρικής της εταιρείας με την επωνυμία Ασφαλιστική Πρακτορική Εργασία, η οποία συνεργάζεται (πρακτορεύει) με τρεις μεγάλες ασφαλιστικές εταιρείες την Allianz, την AGF Κόσμος και την National Union και από το τρέχον έτος και με την Commercial Union. Στην αγορά της πρακτορεύσης ασφαλιστικών εργασιών δεν υπάρχουν μεν επαρκή διαθέσιμα στοιχεία ώστε να μπορεί να προσδιορισθεί με σχετική ακρίβεια ο αριθμός των πρακτόρων (νομικών και φυσικών προσώπων) που δραστηριοποιούνται σ' αυτή και τα μερίδιά τους, ωστόσο, όμως, εκτιμάται, βάσει των όσων προεκτέθηκαν και με δεδομένο ότι οι ασφαλιστικές εταιρείες συνεργάζονται όπως είναι γνωστό με μεγάλο αριθμό πρακτόρων ότι, η ελεγχόμενη συγκέντρωση σε καμία περίπτωση δεν θα δημιουργήσει δεσπόζουσα θέση, ούτε θα ενισχύσει προϋπάρχουσα τέτοια θέση, για αυτό και η Επιτροπή δεν κρίνει χρήσιμη και αναγκαία την περαιτέρω έρευνα-ανάλυση της πιο πάνω αγοράς και 8) Στη διαχείριση χαρτοφυλακίου χρεογράφων, μετοχών κλπ., δραστηριοποιούνται 16 εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου και την πρώτη θέση κατέχει ο όμιλος της Alpha Τράπεζας Πίστεως, ο οποίος μέσω των θυγατρικών του, Alpha Επενδύσεων και Ιονική Επενδυτική, ελέγχει το 24,68% της αγοράς. Η θυγατρική της εξαγοράζουσας ΕΠΑΝ (θυγατρική της Τράπεζας Κρήτης) βρίσκεται στη 10η θέση με μερίδιο αγοράς που ανέρχεται στο 1,45% περίπου.

VII. Με βάση τα όσα προεκτέθηκαν, η Επιτροπή εκτιμά ότι, με την ελεγχόμενη συγκέντρωση δεν προκύπτουν δυσμενείς για τον ανταγωνισμό επιπτώσεις, στις δε επηρεαζόμενες από τη συγκέντρωση πιο πάνω σχετικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών, λόγω κυρίως των ως άνω ανταγωνιστικών συνθηκών που επικρατούν σ' αυτές και τη θέση που κατέχουν οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, ούτε δε δημιουργείται από τη συγκέντρωση αυτή ή ενισχύεται δεσπόζουσα θέση σε καμία από τις προμνημονευόμενες αγορές, για αυτό και δεν συντρέχει νόμιμη περίπτωση απαγόρευσης της κατά το άρθρο 4γ του ν.703/77, όπως ισχύει.

ΓΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Διαπιστώνει ότι η με δημόσια προσφορά (αρχική από 9.6.1999 και συμπληρωματική από 14.7.1999 βελτιωμένη) επιτευχθείσα συγκέντρωση των επιχειρήσεων CONSOLIDATED EUROFINANCE HOLDINGS SA και ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Α.Ε., που γνωστοποιήθηκε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού στις 22.6.1999 δεν περιορίζει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των υπηρεσιών τμήμα της και ως εκ τούτου δεν συντρέχει λόγος απαγορεύσεώς της κατά το νόμο.

Η παρούσα απόφαση εκδόθηκε την 11^η Νοεμβρίου 1999.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Συντάξας την Απόφαση

Ο Πρόεδρος

Νικόλαος Στυλιανάκης

Σταύρος Αργυρόπουλος

Η Γραμματέας

Αλεξάνδρα – Μαρία Ταραμπίκου